

Uchwała Nr 1 /2018
Prezydium Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie
z dnia 7 września 2018 r.

w sprawie zatwierdzenia Stanowiska w sprawie przepisów podatkowych na Ukrainie zakładających nie zwracanie podatku VAT w przypadku eksportowanej soi

Na podstawie §5 pkt 7 Zarządzenia Nr 11 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2016 r. w sprawie powołania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie oraz Zarządzenia Nr 20 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 czerwca 2018 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie powołania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie oraz § 4 pkt 5 Regulaminu funkcjonowania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie, uchwała się co następuje:

§ 1.

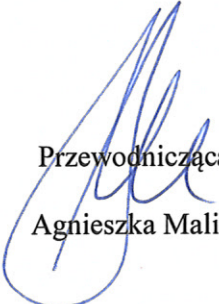
Prezydium Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie zatwierdza Stanowisko zespołu ds. Zwalczania Nieuczciwej Konkurencji w sprawie przepisów podatkowych na Ukrainie zakładających nie zwracanie podatku VAT w przypadku eksportowanej soi, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Zatwierdzone stanowisko staje się stanowiskiem Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Agnieszka Maliszewska

STANOWISKO

Zespołu do spraw Zwalczania Nieuczciwej Konkurencji Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie

z dnia 20 lipca 2018 r.

w sprawie przepisów podatkowych na Ukrainie zakładających nie zwracanie podatku VAT w przypadku eksportowanej soi

Polska, podobnie jak cała Unia Europejska ma istotny deficyt białka paszowego, stąd potrzeba jego importu. Podstawowym jego źródłem jest śruta sojowa, która jest najbardziej uniwersalnym komponentem paszowym nie posiadającym praktycznie żadnych ograniczeń związanych z normami żywienia zwierząt gospodarskich. Najbardziej rozpowszechnionym pod względem ilościowym krajowym źródłem białka paszowego pozostaje śruta rzepakowa, jednakże potrzeby krajowej hodowli mogą być pokryte w ten sposób jedynie w ok. 40-45%. Polskie zakłady olejarskie są zainteresowane rozwojem przetwarzania soi, a **potencjalny import nasion z kierunku ukraińskiego ma istotne znaczenie z perspektywy uzupełnienia niedoborów w dostawach surowca krajowego wobec wciąż praktycznie marginalnej jej podaży z lokalnych upraw.** Według Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu powierzchnia uprawy soi w Polsce szacowana jest (wg stanu na 2017 r.) na zaledwie ok. 12 tys. ha, wobec czego import nasion z Ukrainy nie stanowi żadnego zagrożenia pod względem konkurencyjności dla polskiego rolnictwa, a może stanowić istotny impuls dla rozwoju mocy przerobowych, co z kolei przyczyniać się będzie do dywersyfikacji źródeł dostaw białka paszowego na surowce nie modyfikowane genetycznie (obecnie całkowicie bowiem dominuje pod tym względem śruta sojowa GMO sprowadzana do całej UE z krajów Ameryki Południowej oraz Stanów Zjednoczonych).

W grudniu 2017 r. ukraiński **Parlament przyjął projekt ustawy zakładający anulowanie zwrotu podatku VAT m.in. eksporterom nasion soi, co ma efektownie wejść w życie już we wrześniu 2018 roku.** Projekt wzbudził duże protesty ukraińskich rolników, a także spotkał się z ostrą krytyką ze strony międzynarodowych stowarzyszeń przedsiębiorców, rolników i organizacji branżowych. Zmiany w systemie podatku VAT na Ukrainie w odniesieniu do nasion roślin oleistych stanowią faktyczną barierę w eksporcie i z tego powodu wydają się stać w sprzeczności z zapisami Układu ogólnego w sprawie tariff celnych i handlu (GATT). Zgodnie z postanowieniami Układu, ograniczenia w eksporcie mogą być wprowadzone jedynie w przypadku niedoboru towaru w kraju pochodzenia, co w tym przypadku nie ma miejsca. Ustawa stanowi ponadto **oczywiste naruszenie artykułu 31 Umowy o pogłębionej i całościowej strefie wolnego handlu (DCFTA)** zawartej pomiędzy Unią Europejską, a Ukrainą zakazującej nakładania jakichkolwiek ceł, podatków lub ich odpowiedników na towary przeznaczone do eksportu.

Po interwencji ukraińskiego środowiska rolniczego oraz tamtejszych przedsiębiorców jeszcze w grudniu 2017 roku zmodyfikowano przepisy w/w ustawy, jednakże jedynie w zakresie czasu ich praktycznego wdrożenia tj. zwrot VAT z tytułu eksportu soi zostaną anulowane na okres od dnia 1 września 2018 r. do 31 grudnia 2021 r. Jednocześnie należy jednak wspomnieć, że nasiona słonecznika są również objęte bezpośrednim podatkiem wywozowym, co również nie powinno mieć miejsca w świetle umowy DCFTA. Zabrania ona nakładania jakichkolwiek ceł, podatków lub ich odpowiedników na towary przeznaczone do eksportu.

Umowa DCFTA zabrania stronom wykorzystywania możliwości organów rządowych do przyznawania przywilejów na rzecz sektorów przemysłu lub grup przedsiębiorstw którejkolwiek ze stron. W omawianym przypadku producenci śruty na Ukrainie uzyskują znaczące przywileje ekonomiczne ze względu na niższe ceny krajowe nasion soi objętych reformą VAT. Mechanizm należy zatem uznać za niedozwolony w świetle w/w dokumentu instrumentu ochrony krajowego rynku przetwórczego.

Reasumując powyższe, Rada Dialog Społecznego w Rolnictwie pragnie wyrazić swoje głębokie zaniepokojenie nowymi **przepisami Ukrainy w zakresie VAT na eksport soi oceniając je jako element budowania nieuczciwej przewagi konkurencyjnej tamtejszych przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego, jak również istotną barierę ograniczającą możliwości dywersyfikacji dostaw na polski rynek soi non-GMO**, co w kontekście przepisów ustawy o paszach zagrażać może opłacalności produkcji zwierzęcej w Polsce, w szczególności drobiu i wieprzowiny tj. tam, gdzie istnieją realne bariery w pełnym zastąpieniu białka sojowego alternatywnymi jego źródłami lokalnymi takimi jak rzepak czy nasion roślin bobowatych.

Andrzej Gantner
Przewodniczący

Zespołu ds. Zwalczania Nieuczciwej Konkurencji
Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie